

РЕШЕНИЕ

№ 197

гр. Свищов, 15.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СВИЩОВ в публично заседание на единадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Стела Д. Бъчварова

при участието на секретаря Татяна Ст. Тотева
като разгледа докладваното от Стела Д. Бъчварова Гражданско дело № 20224150100378 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид:

Производството е по искове, предявени от Кооперация взаимоспомагателна кредитна кооперация на частни земеделски стопани "УСТРЕМ 96", ЕИК 110006091, със седалище и адрес на управление с. Овча могила, общ. Свищов, пл. „Възраждане“ № 3, чрез адв. М. К. срещу А. И. Д., ЕГН: ***** и К. А. К., ЕГН: ***** с правно основание по чл. 240 ЗЗД, във вр. с чл. 1, вр. с чл. 6 от Договор за заем № 2607/11.06.2021 г., вр. чл. 86 от ЗЗД.

Предявени са обективно и субективно кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 240 ЗЗД и чл. 86 от ЗЗД за осъждане на ответниците А. И. Д., ЕГН: ***** и К. А. К., ЕГН: ***** да заплатят солидарно на ищеца КВККЧЗС (Кооперация взаимоспомагателна кредитна кооперация на частни земеделски стопани) "УСТРЕМ 96", ЕИК 110006091 сумата от 3281,35 лв., от които главница в размер на 2 600 лева по Договор за заем № 2607/11.06.2021 г. и 681,35 лева –лихви, съгласно раздел III от Договор за заем № 2607/11.06.2021 г., както следва: 192,68 лева – редовна (договорна) лихва и 486,67 лева – наказателна лихва за периода от 20.06.2021 г. до датата на предявяване на иска – 23.06.2022г., ведно със законната лихва за забава върху главницата, считано от датата на предявяване на иска до окончателно изплащане на вземането.

Ищецът КВККЧЗС"УСТРЕМ-96" твърди, че въз основа на Договор за заем, сключен на 11.06.2021 г., с № 2607 е предоставил на заемополучателя - първия ответник А. И. Д., в заем сумата от 2600 лв. (две хиляди и шестстотин лева) за закупуване и угодяване на телета. Заемополучателят е получил сумата от 2600 лв., за което бил издаден Разходен касов ордер (РКО) № 145/1.06.2021 г. Заявява, че по силата на същия договор заемателят се е задължил да заплаща на ищеца текущ годишен лихвен процент (ТГЛП) в размер на 14 % (раздел III, чл.4, ал.1 от договора). Твърди, че била постигната договорка при забава за връщането на заетата сума заемателят да заплаща и наказателна надбавка в размер на 20 % над ТГЛП, т.е. наказателния годишен лихвен процент, при забава на плащането, е в размер на 34 % (раздел III,чл. 5, ал.3 от договора). Заявява ,ч е заемателят е следвало да връща заетата сума, съобразно подписания погасителен план, в който е отбелязан падежът на всяка вноска, както и какво се погасява с всяка вноска- каква част от главницата, каква част от лихвата, какъв е

остатъкът от главницата след евентуалното заплащане на съответната погасителна вноска. Крайният срок за връщането на целия заем е бил 20.05.2022 г. (раздел IV, чл.6 от договора). Погасителните вноски, включващи главница плюс лихви, са били дължими на 20-то число на всеки месец (раздел IV, чл.7 ал.3 от договора). Твърди, че независимо, че падежът на заема е изтекъл, ответниците не са издължили дължимите от тях суми, като не са направили нито една погасителна вноска по заема. Ищецът твърди, че вторият ответник е поръчител, заедно със заемателя А. И. Д. и отговаря спрямо ищеца-заемодател за дадената на заемателя-длъжник в заем сума, ведно с лихвите и разноските, при условията на солидарна отговорност съгласно разпоредбата на раздел VIII, чл.15, ал.3 и раздел VII, чл.14, ал.10 от Договор № 2607/11.06.2021 г. Съобразно разпоредбата на раздел VIII, чл.15 ал.3 от Договора за заем № 2607/11.06.2021 г., поръчителят се е задължил при първа покана от страна на заемодателя, доброволно да внесе неиздължените суми по договора за заем, заедно с лихвите и разноските. Сочи, че вторият ответник - като поръчител, многократно е уведомяван устно от Председателя на кооперацията- ищец, че заемателят, на когото е станал поръчител е изпаднал в забава, че не е внесъл нито една погасителна вноска и дължи на кооперацията значителни суми по договора за заем. Поради отсъствието на поръчителя, той е издал пълномощие на съпругата си да получава информация относно размера на дълга, на който е поръчител. Вторият ответник е информиран с подписването на договора за падежа, а устно е информиран за състоянието на заема и липсата на погасителни вноски от заемателя, на който е поръчителствал. Въпреки това, както заемателят, така и солидарният длъжник-поръчител, не са изпълнили задълженията си към кооперацията заемодател. Заявява, че към настоящия момент заемателят А. И. Д. и поръчителят К. А. К. продължават да дължат на кооперацията-ищец сумата от 3281,35 лв., от които 2600 лв. главница и 681,35 лв. договорни (редовни) и наказателни лихви съгласно раздел III от Договор за заем № 2607/11.06.2021 г., както следва: 192,68 лв.- редовна (договорка) лихва и 486,67 лв.- наказателна лихва за периода от 20.06.2021 г. до датата на предявяване на иска. Редовните лихви са изчислени съобразно погасителния план, който е неразделна част от договора за заем. Наказателните лихви относно погасителните вноски, за които длъжниците са изпаднали в забава са изчислени, считано от датата, следваща датата на падежа на съответната забавена погасителна вноска до датата на предявяване на иска.

Счита, че съгласно разпоредбата на чл.147 ал.1 от ЗЗД поръчителят остава задължен и след падежа на главното задължение, ако кредиторът е предявил иск против длъжника в течение на шест месеца. Намира, че в настоящия случай падежът на главното задължение е настъпил на 20.05.2022 г., тъй като заемът не е бил обявен за изцяло предсрочно изискуем. Следователно към датата на предявяване на иска-22.06.2022 г. не е изтекъл преклузивния 6 месечен срок от падежа на задължението, поради което отговорността на поръчителя не е погасена и същият отговаря солидарно заедно със заемателя спрямо заемодателя за изплащането на заетата сума, ведно с лихвите и разноските. Моли съда да уважи предявените осъдителни иски. Претендира и направените по делото разноски.

В срока и по реда на чл.131 от ГПК ответникът А. И. Д. е депозирал отговор на исковата молба. В същата е изложил, че исковите са допустими, но неоснователни, както по основание, така и по размер. На първо място твърди, че действително, между ищеца и него е подписан на 11.06.2021 год. Договор № 2607 при КВКЧЗС „Устрем 96“, село Овча Могила, с който ищецът му е предоставил в заем сумата от 2 600 лева. Прави възражение за недействителност на процесния договор от 11.06.2021 год., доколкото същият по съществото си представлява договор за потребителски кредит по смисъла на чл. 1 от Закона за потребителския кредит /ЗПК/ и за този вид договор законодателят е предвидил специална форма, съдържание и процедура по сключването му между страните по настоящия правен спор, които са и страни по материално-правното отношение, като в случая тези специални императивни изисквания не са спазени и респективно договорът не може да породи желаните от страните правни последици.

Счита, че съгласно чл. 4, ал. 1, т. 13 от ЗПК, когато се предоставя договори за кредит от взаимопомогателни каси или от кооперации на техните членове и при предоставянето на кредита е договорена лихва, тогава по отношение на формираното кредитно правоотношение се прилагат нормите на специалния закон - ЗПК. Оттук се налага и изводът, че при предоставянето на кредит в обхвата на разпоредбите на ЗПК и съобразно задълженията на КВККЧЗС „Устрем 96“ като кредитна институция, ищецът е следвало да му предостави (като потребител) при сключване на договора информацията по чл. 5, ал. 1 и ал. 2 от ЗПК, което в случая не е направено от ищеца. С това са нарушени правата му като потребител и същият не е бил надлежно информиран относно годишен процент на разходите (ГП Р) по кредита, вида на обезпечението, размера на договорените и възнаградителни, респективно наказателни лихви, липсата на санкции при предсрочно погасяване на кредита и т.н. Това правело действията на ищеца напълно незаконосъобразни в случая и тези действия могли да се характеризират като нерегламентирани и агресивни търговски практики по привличане на потребители и склоняване към сключване на потребителски договор при наличие в него на неравноправни клаузи по смисъла на чл. 20 и следв. от ЗПК.

Във връзка с горното прави възражение за нищожност на Договор № 2607 от 11.06.2021 год. за предоставяне на заем, сключен между него, като заемател и КВККЧЗС „Устрем 96“, като Заемодател, доколкото съобразно чл. 21, ал. 1 от ЗПК е предвидено: „Всяка клауза е договор за потребителски кредит, имаща за цел или резултат заобикаляне изискванията на този закон, е нищожна. “

Заявява, че в чл. 11 от ЗПК са дефинирани нормативно необходимото съдържание и форма на Договора за потребителски кредит, за какъвто счита и процесния Договор № 2607 от 11.06.2021 год., като в процесния случай в договора, сключен между него и ответника, липсвали следните 17 императивно посочени в ЗПК елементи, подробно изброени в отговора на исковата молба. Прави възражение за недействителност (нищожност) на основание чл. 26, ал. 1 от ЗЗД във връзка с чл. 22 и чл. 21, ал. 1 от ЗПК, доколкото клаузите на процесния договор за потребителски кредит, сключен между него и ищеца противоречат на закона (ЗПК) или го заобикалят. Моли съда да уважи възражението за нищожност на клаузите на процесния договор за потребителски кредит и отхвърли всички предявени осъдителни иски на ищеца срещу - както основния иск по чл. 240 от ЗЗД за заплащане на главницата по кредита, така и исковите за лихви по чл. 86 от ЗЗД и за разноски. Претендира разноски.

Въпреки предоставената му възможност, в рамките на предоставения срок по чл. 131 от ГПК, ответникът К. А. К. не е депозирал отговор на исковата молба, като не е изразил становище по допустимостта и съществуването на предявените иски; по обстоятелствата, на които се основават същите; не е изложил възражения срещу исковите претенции, а съответно и обстоятелствата, на които същите се основават, както и не е посочил доказателствата и конкретните обстоятелства, които ще доказва с тях и не е представил писмени доказателства, с които евентуално разполага.

В проведеното съдебно заседание, ищецът се представлява от адв. М. К. и поддържа исковата молба. Претендира разноски.

Ответникът А. И. Д. и ответникът К. А. К. не се явяват, не се представляват.

Съдът, като взе предвид ангажираните от страните фактически твърдения и правните им доводи, и след като прецени събраните по делото гласни и писмени доказателства, прие за установено следното:

Ищецът КВККЧЗС „УСТРЕМ 96“ е регистрирана съгласно Меморандум за разбирателство, сключен на 31.03.1998 г. между правителството на Република България и Европейската комисия, за регулиране на отношенията, свързани с финансовите средства,

предназначени за укрепване на основния капитал на местната кредитна кооперация. Кооперацията осъществява дейността си в съответствие с Постановление № 343 на МС от 30.12.2008 г. за реда за продължаване на дейността на взаимоспомагателните кредитни кооперации на частни земеделски стопани. С влизане в сила на цитираното постановление наименованията на всички кредитни кооперации, регистрирани по цитирания меморандум, са променени, включително и това на кооперацията-ищец от ВЗКАЧС „Устрем 96“ на КВККЧЗС „Устрем 96“. В случая кооперацията-ищец има за предмет на дейност отпускане на заеми (кредити) на своите членове за подпомагането им в селскостопанската им дейност. Първият ответник А. И. Д. по делото е подал молба за приемането му като член-кооператор в кооперацията-ищец на 21.03.2019 г. и е приет за член-кооператор в кооперацията на 22.03.2019 г. с решение на УС на кооперацията, като решението на УС е утвърдено от Общото събрание на КВККЧЗС "Устрем 96" на 22.08.2020 г.

Не се спори между страните, а и от представените по делото доказателства се установява, че на 11.06.2021 г. между КВККЧЗС „УСТРЕМ 96“, ЕИК 110006091, като заемодател и А. И. Д., ЕГН *****, като заемател и К. А. К., ЕГН *****, като поръчител, е сключен Договор № 2607, по силата на който ищецът КВККЧЗС „УСТРЕМ 96“, ЕИК 110006091 се е задължил да предостави на първия ответник А. И. Д., в заем, сумата от 2 600 лева за закупуване и угодяване на телета. Получаването на сумата от 2 600 лв. се удостоверява с представения по делото Разходен касов ордер (РКО) № 145/11.06.2021 г. По силата на същия договор заемателят се е задължил да заплаща на ищеца текущ годишен лихвен процент (ТГЛП) в размер на 14 % (раздел III чл. 4, ал. 1 от договора). При забава за връщането на заетата сума, заемателят се е задължил да заплаща и наказателна надбавка в размер на 20 % над ТГЛП, т.е. наказателния годишен лихвен процент, при забава на плащането, е в размер на 34 % (раздел III, чл. 5, ал. 3 от договора). Заемателят е следвало да връща заетата сума, съобразно подписания погасителен план, като крайният срок за връщането на целия заем е бил 20.05.2022 г. (раздел IV, чл. 6 от договора). Погасителните вноски, включващи главница плюс лихви, са били дължими на 20-то число на всеки месец (раздел IV, чл. 7, ал. 3 от договора).

Съгласно разпоредбата на чл. 16 (1) от договора, Заемодателят има право да обяви пълния размер на заема за предсрочно изискуем в това число и вноските с ненастъпил падеж, когато по заема не са постъпили две последователни погасителни вноски по главницата и/или лихвите.

Ответникът К. А. К. е подписал цитирания по-горе договор за заем в качеството си на поръчител, като съгласно разпоредбата на раздел VIII, чл. 15, ал. 3 и ал. 1 и раздел VII, чл. 14, ал. 10 от Договор №2607/11.06.2021 г., се е задължил солидарно, заедно със заемателя А. И. Д. да заплати на ищеца получената в заем сума, ведно с всички лихви и разноски.

Съобразно разпоредбата на раздел V III, чл. 15, ал. 3 от Договора за заем № 2607/11.06.2021 г., поръчителят се е задължил при първа покана от страна на заемодателя, доброволно да внесе неиздължените суми по договора за заем, заедно с лихвите и разноските. Поръчителят многократно е уведомяван устно от Председателя на кооперацията – ищец, че заемателят, на когото е станал поръчител е изпаднал в забава, че не е внесъл нито една погасителна вноска и дължи на кооперацията значителни суми по договора за заем.

Съгласно разпоредбата на чл. 147, ал. 1 от ЗЗД поръчителят остава задължен и след падежа на главното задължение, ако кредиторът е предявил иск против длъжника в течение на шест месеца. В настоящия случай падежът на главното задължение е настъпил на 20.05.2022 г., тъй като заемът не е бил обявяван за изцяло предсрочно изискуем. Следователно към датата на предявяване на иска 22.06.2022 г. не е изтекъл преклузивния 6 месечен срок от падежа на

задължението, поради което отговорността на поръчителя не е погасена и същият отговаря солидарно заедно със заемателя спрямо заемотателя за изплащането на заетата сума, ведно с лихвите и разноските.

По делото е допусната и назначена съдебно-икономическа експертиза, неоспорена от страните и приета от съда. Експертизата е установила, че на 11.06.2022 г. с РКО № 145 от същата дата и на основание сключен Договор № 2607/11.06.2021 г. кооперацията предоставила на ответника по делото А. И. Д. сумата от 2 600 лв. Сумата е усвоена от ответника А. Д. в брой. Периодът на погасяване съгласно изготвения погасителен план е 20.06.2021 – 20.05.2022 г., 12 броя погасителни вноски. Общата сума, която ответникът трябвало да върне на ищеца е 2796,89 лева, от които 2 600 лева главница и 196,89 лв. лихви. РКО е отразен в касовата книга за 11.06.2021 г. под № 145. Отпуснатата сума била осчетоводена по кредита на счетоводна сметка 5010 каса със счетоводна операция 5703 от 11.06.2021 г. Задължението по главницата по процесния договор било отразено по дебита на счетоводната сметка 5420 предоставени краткосрочни заеми партида 000540 А. И. Д. със счетоводна операция от 11.06.2021 г. Според експерта, при счетоводното отразяване били спазени изискванията на закона за счетоводството. В съдебно заседание вещото лице разясни, че използваната от кооперацията счетоводна програма е лицензиран софтуерен проект на фирма СИС Технологии гр. Варна. При отразяване на всички счетоводни документи са спазени изискванията на ЗСч за текущо начисляване на разходите. Съгласно проверените счетоводни документи на КВККЧЗС „УСТРЕМ 96“ от датата на сключване на договора до 17.10.2022 г. не са постъпвали суми за покриване на задълженията по процесния договор. Договорната лихва от усвояване на сумата по процесния договор до датата на последната падежна вноска 20.05.2022 г., договорната лихва е в размер на 192,68 лева. За периода от датата, следваща датата на първата просрочена падежна вноска на приложения към Договора погасителен план – 21.06.2021 г. до датата на предявяване на иска 23.06.2022 г., наказателната лихва е в размер на 488,67 лева. Установено е, че задълженията по процесния договор са както следва: главница – 2 600 лева, договорни лихви 192,68 лева, наказателни лихви – 488,67 лева. Вещото лице заключава, че размерът на собствения капитал на кооперацията – ищец към момента на предоставяне на заема на първия ответник е бил в размер на 758 085,90 лева. Дяловата вноска на първия ответник към датата на предоставяне на заема била в размер на 190,00 лева.

Въз основа на така приетото за установено от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Ищецът КВККЧЗС „УСТРЕМ 96“ е регистрирана съгласно Меморандум за разбирателство, сключен на 31.03.1998 г. между правителството на Република България и Европейската комисия за регулиране на отношенията свързани с финансовите средства, предназначени за укрепване на основния капитал на местната кредитна кооперация. Кооперацията осъществява дейността си в съответствие с Постановление № 343 на МС от 30.12.2008 г. за реда за продължаване на дейността на взаимоспомагателните кредитни кооперации на частни земеделски стопани.

Съгласно чл. 7 от Постановление № 343 на МС от 30.12.2008 г. за реда за продължаване на дейността на взаимоспомагателните кредитни кооперации на частни земеделски стопани, кредитната кооперация предоставя кредити на своите членове по реда

на глава II-ра от постановлението, като кредитите се предоставят след сключване на писмен договор за заем по реда на Закона за задълженията и договорите. Последният закон урежда договора за заем като реален договор, произвеждащ действие от момента на предаване на заемната сума на заемателя. В случая кооперацията-ищец има за предмет на дейност отпускане на заеми (кредити) на своите членове за подпомагането им в селскостопанската им дейност. От събраните по делото доказателства се установява, че първия ответник по делото – А. И. Д., е подал молба за приемането му като член-кооператор в кооперацията-ищец на 21.03.2019 г. и е приет за член-кооператор в кооперацията на 22.03.2019 г. с решение на УС на кооперацията, като решението на УС е утвърдено от Общото събрание на КВККЧЗС „Устрем 96“ на 22.08.2020 г. На 11.06.2021 г. между кооперацията-ищец, като заемодател и ответника А. И. Д., като заемател и ответника К. А. К., като поръчител, е сключен процесния договор за заем за закупуване и угодяване на телета. От доказателствата се установява, че уговорената в заем сума в размер на 2 600 лв. е предадена заемателя-ответник. С това фактическият състав по сключване на договора, включващ подписване на писмен договор и предаване на заема е изпълнен.

Представеният писмен договор за заем съдържа всички елементи на договора по чл. 240 ЗЗД, като удостоверява и поето от ответниците задължение да върнат заемната сума, както и уговорената месечна лихва върху заетата сума. Предвид обстоятелството, че вземанията по договора са обезпечени с поръчителството на ответника К. А. К., то на основание чл. 141, ал. 1 ЗЗД, същият отговаря солидарно със заемателя А. Д. за изпълнение на задълженията по договора. Доказателствата по делото сочат и на извода, че сключеният между страните договор за заем е прекратен, поради изтичане на срока му на 20.05.2022 г., като не се спори, че ответниците не са изпълнили задълженията си по договора, поради което в полза на ищеца е налице изискуемо вземане. В съответствие с разпределението на доказателствената тежест за установяване на факта на изпълнение на задължението им, ответниците са тези, които следва да докажат, че заетата по договора за заем парична сума е възстановена от тях. Такива доказателства в хода на производството не се представиха. Ответниците не са издължили дължимите от тях суми, като не са направили нито една погасителна вноска. От експертното заключение се установява, че по кредита са начислени от ищеца следните суми: 2 600 лв. - главница, 488,67 лв. - наказателна лихва по неплатена главница, 192,68 лв. - договорна лихва, или обща сума от 3 281,35 лв., които не са изплатени. Относно претенцията за законна лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане, същата е за акцесорно вземане, което не може да бъде предмет на самостоятелен иск, съединен с този за главното вземане, поради това, че тази претенция не може да бъде конкретизирана по размер. Кредиторът на едно парично задължение има право на законна лихва, поради това, че до момента на плащането е бил лишен от облагата на паричната сума, която му се дължи и която не е получил. В настоящия случай законна лихва се дължи от момента на завеждане на исковата молба – 23.06.2022г. до окончателно изплащане на сумата.

По възраженията за нищожност на договора за кредит, съдът намира следното: Ответникът твърди, че когато кооперации предоставят кредити на свои членове и по кредитното правоотношение с договорена лихва, се прилагат разпоредбите на ЗПК по силата на чл.4, ал.1, т.13 от ЗПК. Поради това счита, че ответника А. И. Д. има качеството на потребител по смисъла на ЗПК, като развива доводи за недействителност на процесния договор, доколкото същият по съществото си представлявал договор за потребителски кредит по смисъла на чл. 1 от Закона за потребителския кредит и за този вид договор законодателят е предвидил специална форма, съдържание и процедура по сключването му, като в случая тези специални императивни изисквания не били спазени и респективно договорът не можел да породи желаните от страните правни последици. Сочи, че при предоставяне на заема кооперацията-ищец е следвало да предостави на заемателя-ответник информацията по чл.5, ал.1 и ал.2 от ЗПК. Заявява, че освен това заемателя-ответник не е

бил информиран за ГПР по кредита, вида на обезпечението, размера на договорените и възнаградителни, респективно наказателни лихви, липса на санкции при предсрочно погасяване на кредита и др.

Безспорно ищецът осъществява дейността си в съответствие с Постановление № 343 на МС от 30.12.2008 г. за реда за продължаване на дейността на взаимоспомагателните кредитни кооперации на частни земеделски стопани. От представените по делото доказателства, а именно: преписи от Устав на КВККЧЗС „Устрем 96“, Удостоверение № BGK00253 от БНБ, Удостоверение за актуално състояние на „Национален кооперативен съюз на взаимоспомагателни кредитни кооперации на частни земеделски стопани“, Протокол от заседание на УС на НКС за одобряване на вътрешните правила за предоставяне на заем, Протокол от 04.05.2012 г. от заседание на УС на НКС за одобряване на договор за заем, Оборотна ведомост, Извлечение от индивидуалната партида на А. И. Д. за неговия дялов капитал, Удостоверение от 06.10.2022 г., Извлечение от Книгата на член-кооператорите на кооперацията-ищец към 11.06.2021 г., Протокол от 30.03.2018 г. на УС на КВККЧЗС „Устрем 96“, се установява, че ищецът отговаря на изискванията, заложи в Постановление № 343 на МС от 30.12.2008 г., по силата на което осъществява дейността си. В Постановлението е предвидено приемането на вътрешни правила за дейността по предоставяне на заеми, съобразени със спецификата на региона, членската си маса и други особености. Предвидено е също и задължителното съдържание на правилата, както и задължението на кооперацията за предоставяне на вътрешните правила на своите членове. По делото са представени приетите от кооперацията-ищец вътрешни правила. Представени са доказателства за съгласуването на вътрешните правила от кооперативния съюз, в който кооперацията-ищец членува- Протокол от заседание на УС на НКСВККЧЗС-град Пловдив от 28.04.2015 г. В одобрените вътрешни правила са приети допълнения, касаещи само размера на лихвата с решение на УС на КВККЧЗС „Устрем 96“, приети на заседание на УС, проведено на 30.03.2018 г. Представени са доказателства за предоставяне на вътрешните правила на ответника А. Д., което е удостоверено с подписа му под същите.

Видно от извлечение от Книгата на член-кооператорите, ищецът отговаря на изискванията на § 3, ал. 1 от Постановление № 343 на МС от 30.12.2008 г. Кооперацията - ищец е специална небанкова кредитна институция, действаща по специални правила, които са изрично определени в цитираното постановление, които в настоящия случай са изцяло спазени. Процесният заем е бил отпуснат въз основа на молба за кредит с вх.№17-2/09.06.2021 г., подписана от ответника А. Д. в качеството му на член-кооператор, като последният изрично е посочил качеството си на земеделски производител. Предвид на това не може да се сподели становището на ответника А. Д., че същият е потребител и спрямо него следва да се прилага Закона за потребителския кредит. Целта на този закон е да осигури защита на потребителите чрез създаване на равноправни условия за получаване на потребителски кредит, както и чрез насърчаване на отговорно поведение от страна на кредиторите при предоставяне на потребителски кредит. Съгласно § 13, т.1 от ДР на ЗЗП, потребител е всяко физическо лице, което придобива стоки или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност и всяко физическо

лице, което е страна по договор по ЗЗП действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност. В устава на кооперацията е записано, че членовете на кооперацията чрез взаимопомощ и сътрудничество осъществяват търговска дейност за задоволяване на техните икономически интереси. Процесният заем е предоставен на ответника А. Д. за закупуване и уговяване на телета, което не се оспорва от него.

Предвид гореизложеното, сключеният между страните договор не е такъв по смисъла на чл. 9 ЗПК, поради което и не следва да намерят приложение разпоредбите на Закона за потребителския кредит, конкретно чл. 22 във вр. с чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и 20 и, ал. 2 и чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9 ЗПК.

Действително, съдът има задължението да следи служебно за валидността на сделката, дори и без възражения на страните. С разясненията дадени в ТР № 1 от 27.04.2022 г. по тълк. д. № 1/2020 г., ОСГТК на ВКС се прие, че съдът е длъжен да се произнесе в мотивите на решението по нищожността на правни сделки или на отделни клаузи от тях, които са от значение за решаване на правния спор, без да е направено възражение от заинтересованата страна, само ако нищожността произтича пряко от сделката или от събраните по делото доказателства. В конкретния случай се установява, че процесният договор е валиден, тъй като при проверка от съда от гледна точка на формалните основания за нищожност, не се установяват основания, които да обосноват нарушения на закона, да го заобикалят или накърняват добрите нрави. Съдът достигна до този извод като съобрази разпоредбата чл. 20 от ЗЗД, съгласно която при тълкуването на договорите трябва да се търси действителната воля на страните - за какво са се споразумели и какъв правен резултат са целели да постигнат, като отделните уговорки следва да се тълкуват във връзка едни с други и съобразно смисъла, който произтича от целия договор, с оглед неговата цел, обичаите в практиката и добросъвестността - какви са и как се съчетават отделните правомощия на страните с оглед постигането целта на договора, какво поведение на страната какви правомощия поражда за нея и как може да се упражняват те. Преценката на установите с конкретните доказателства обстоятелства на плоскостта на чл.20 от ЗЗД и на чл.9 от ЗЗД, води до извод за действителност на сключения договор за заем.

С оглед на горното, съдът намира исковите претенции за основателни, поради което предявените осъдителни икове следва да се уважат.

С оглед изхода на спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответниците следва да заплатят на ищеца направените по делото разноски в общ размер на 895,32 лева, съгласно представен списък по чл.80 от ГПК, от които: 460,00 лв. - адвокатски хонорар, 131,25 лева - държавна такса, 300,00 лева - депозит за СИЕ и 4,07 лева - такса за банков превод на хонорар ВЛ.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА А. И. Д., с ЕГН *****, с адрес ***** и К. А. К., с ЕГН ***** с адрес ***** да заплатят солидарно на КВККЧЗС (Кооперация взаимоспомагателна кредитна кооперация на частни земеделски стопани) „УСТРЕМ 96“, ЕИК 110006091, със седалище и адрес на управление с. Овча могила, общ. Свищов, пл. „Възраждане“ № 3, представлявана от Председателя на УС П.В.П., СУМАТА от 2 600 лв.(две хиляди и шестстотин лева)-главница, представляваща неизпълнено задължение за връщане на получена в заем сума по Договор за заем № 2607/11.06.2021 г., сумата от 681,35 лв. (шестстотин осемдесет и един

лева и 35 ст.) - договорни (редовни) и наказателни лихви съгласно раздел III от Договор за заем № 2607/11.06.2021 г., както следва: 192,68 лева – редовна (договорна) лихва и 486,67 лв. – наказателна лихва за периода от 20.06.2021 г. до 23.06.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяване на исковата молба – 23.06.2022 г. до окончателно изплащане на сумата.

ОСЪЖДА А. И. Д., с ЕГН *****, с адрес ***** и К. А. К., с ЕГН ***** с адрес ***** да заплатят на КВККЧЗС (Кооперация взаимоспомагателна кредитна кооперация на частни земеделски стопани) „УСТРЕМ 96“, ЕИК 110006091, със седалище и адрес на управление с. Овча могила, общ. Свищов, пл. „Възраждане“ № 3, представлявана от Председателя на УС П.В.П. СУМАТА в размер на 895,32 лева (осемстотин деветдесет и пет лева и 32 стотинки), направени по делото разноси за адвокатски хонорар, държавна такса, депозит за изготвяне на СИЕ и такса за банков превод на хонорар ВЛ.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд Велико Търново, в двуседмичен срок, от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Свищов: _____